

Bajnok lett a Nárai!

Szemétyűjtési akció

Fotó: Lóránth Csaba

2007. április 20-án a Föld Napja alkalmából a felsőcsatári Nemzetiségi Nyelvet Oktató Általános Iskola diákjai a Közút KHT felhívására szemétyűjtő akcióban vettek részt. Minden diák a saját faluja környékén. A nárai diákok, 28-án, a Polgármesteri Hivatal előtt gyülekeztek. A feladatot az iskola 3 pedagógusának vezetésével oldották meg: a faluból kivezető utak mentén és a falu közterein szedték össze az eldobált szemetet. Hihetetlen, milyen gyorsan megteltek a kapott műanyag zsákok! Még szerencse, hogy a Közút KHT kesztyűket is adott, így biztonsággal lehetett dolgozni. A megtelt zsákokat az utak széléről a KHT munkatársai rövid időn belül elszállították.

A felhívás elérte célját. A gyerekek az összes kapott zsákot megtöltötték szemetével. El is fáradtak, s azon gondolkodtak, vajon az emberek miért szórják el a szemetüket? Nem lenne okosabb azonnal egy kukába tenni? A FÖLD, A KÖRNYEZETÜNK VÉDELME, MEGÓVÁSA MINDANNYIUNK FELADATA!

Skultétné Stubits Zsuzsa
 pedagógus

2

Önkormányzati
Hírek

4-5

Orvosi
tanácsok

6

Vendégségben
Péntek Lászlónál

9

Gyermeknap
forgatag

11

Sport

Önkormányzati Hírek

Tisztelt Náraiak! Folytatva múlt számban megkezdett Önkormányzati Hírek rovatunkat, ismételten tájékoztatást adok a faluban történt eseményekről. Talán a lakók részére látványos lépések nem történtek, hiszen a fejlesztési, felújítási munkákra még várunk kell. Természetesen emellett a testület végezte a munkáját, és ha nem is látványos, de érzékelhető eredmények születtek.

2007. április 26-i, soron következő-testületi ülésünkön 2 rendeletet hozott a képviselő testület. Elfogadtuk a 2006. évi költségvetés módosításáról szóló rendeletet, valamint Nárai Község Szabályozási Tervének jóváhagyásáról, illetve Helyi Építési Szabályzatáról szóló rendeletet. Közismertebb nevén ez a Nárai Település Rendezési Tervének módosítása. Elsősorban 4 lakó igényére és költségére módosítottuk a rendezési tervet. Az elfogadott rendezési terv már tartalmazza a faluközpont komplex felújítási programját, beleértve a Kolonics-féle telek helyén kialakítandó parkoló- és közpark terveit is. A testület határozatával elfogadta Szombathely MJV szennyvíztisztító rendszer fejlesztési projekt 2006. évi beszámolóját, a 2006. évi Gyermekevédelmi beszámolót, továbbá a Település Szerkezeti Tervet.

A képviselő-testület a következő testületi ülését másnap, 2007. április 27. napján tartotta, rendeletet alkotott a 2006. évi költségvetés zárszámadásáról. Az ülésen az alábbi határozatok születtek:

I./ 539. hrsz-ú ingatlan $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányad megvásárlása

II./ NÉRÓ TC. támogatása 150.000 forinttal

III./ Sportkör részére – mezvásárlásra 110.000 forint támogatás

IV./ Nárai Templomért Alapítvány részére – 50.000 forint támogatás

A fent említett támogatásokra a fedezet a képviselőknek járó és általuk felajánlott tiszteletdíjaikból származik. Ezúton is köszönöm a képviselők felajánlását. A Kolonics-ház elbontására az Önkormányzat beadta a bontási engedélyt, melynek megérkezését követően gondoskodunk az épület elbontásáról, és a terület kialakításáról. Említésre méltó, hogy április 21. napján sikeresen zajlott a lomtalanítási akció, ismét nagy mennyiségű hulladék gyűlt össze, melyet szervezett keretek között szállítottunk el. Ugyanezen a napon összehangolt szemétygyűjtési akciót hirdettünk, ezen iskolás gyerekek és néhány szülő vett részt. Az akció keretében a községebe vezető utak szélét, árkokat, és közterületeket tisztítottuk meg. Ezúton is köszönöm a lomtalanításban, és szemétygyűjtési akcióban résztvevők önzetlen segítségét, és

hozzáállását. Ugyanakkor sajnálom, hogy a múlt számban megjelenő felhívásra szinte senki nem jelentkezett. Kértünk résztvevőket vízelvezető árkok tisztítására, egyetlen személy sem jelentkezett, és a járda felújítási program kapcsán is csak 2 érdeklődő volt. Májusban ismételten kikerültek a virágládák a villanyoszlopokra, sajnos az öntözésükre nem született végleges megoldás. Addig is egy helyi vállalkozó vállalta ingyenesen a virágok öntözését. Május 26-án gyermeknapot szerveztünk, melyen sok gyermek és szülő vett részt. Színes programokkal, vidám, játékos vetélkedőkkel mulatták az időt a gyerekek. Idén is megrendezésre kerül a falunap. Július 21-én, szombaton színes és tartalmas programokkal és a már megszokott főzőversennyel várjuk a falu lakóit. Várjuk csapatok jelentkezését a főzőversenyre.

Stifter Attila
polgármester

Gratulálunk Ármin!

2007. február 23-án Győrben a Krúdy Gyula Élelmiszeripari Szakiskolában rendezték meg az Országos Szakiskolai Történelemverseny Regionális Döntőjét, melyen községünk lakója Pfiegler Ármin bizonyult a legjobbnak az elért első helyével, mellyel jogot nyert az országos versenyen való részvételre. Az országos versenynek szintén a fenti győri iskola adott helyt április 26-27-én, amely versenyen Ármin az előkelő 11. helyet szerezte meg! Amint Ármintól megtudtuk, szándékában áll jövőre is indulni az országos történelemversenyen, és akkor nem kegyelmez senkinek, ígéri, hogy elhozza a trófeát. Könyvjutalma mellé kijár a Nárai Hírmondó elismerése is, gratulálunk Ármin!

Németh Tamás

Boldog nyugdíjas éveket!

Kedves Lakótársaink! Mint már biztosan értesültek róla, a falu köztisztviselőjében álló háziorvosa Dr. Nedeczky Alajos nyugdíjba készül. A praxist lánya: Dr. Nedeczky Éva veszi át. Ezúton is kívánunk neki nagyon boldog, hosszú, egészségben gazdag nyugdíjas éveket!

Molnárné Németh Emma

Dr. Nedeczky Éva rendelése:

Hétfő:	Jáki u.	8.00-10.00
	Nárai	10.10-12.10
Kedd:	Jáki u.	14.00-18.00
Szerda:	Nárai	13.00-17.00
Csütörtök:	Jáki u.	14.00-18.00
Péntek:	Nárai	8.00-12.00

Az óvoda csendes mecénása

Négy évvel ezelőtt jártam először szülőként az óvodában. Már akkor is emlegettek az óvónők egy bizonyos „szponzort”, aki rendszeres támogatást nyújt a gyermekek javára. Az érdeklődésemet már ekkor is felkeltette, és évről évre újra hallottam róla. A nevét azonban csak az idén tudtam meg. Személyét – ki tudja miért – diszkrét homály fedi. Ezzel az interjúval szeretném eloszlatni ezt a homályt, hogy hozzám hasonlóan minél többen megismerhessék Őt.

– *Mióta segíti az óvodásokat, és miért?*

– 1994 óta, mikor a testvérem lánya, Surányi Betti óvodás lett. Ő sokszor említette, hogy kevés a játék. Várni kell, amíg játszhat vele. Milyen jó lenne, ha szebb és több lenne belőle. Ekkor határoztam el, hogy segítek. Az akkori vezető óvónővel, Rózsikával beszéltem. Ő örömmel vette szándékomat. Megállapodtunk, hogy húsvétkor, Mikuláskor és karácsonykor járulok hozzá az ajándékozáshoz. A húsvéti és a Mikulás-csomag mellett húsvétkor és karácsonykor egyéb ajándékokkal is igyekszem segíteni.

– *Ki dönti el, hogy mi legyen az ajándék?*

– Az óvónők felméri, hogy mire van szükség, és én azt megvásárolom.

– *Tudtommal a Surányi lányok már régen kinőttek az óvodás korból. Mi vezeti, hogy még most is, immár 12 éve nyújtja önzetlen támogatását?*

– Én szeretem folytatni, amit elkezdtem. Számomra sokat jelent, hogy az óvodás korú gyermekek nagyon és elvárások nélkül tudnak örülni. Ezért segítem őket jelenleg is, és ha az egészségem és az anyagi körülményeim továbbra is engedik, folytatom a jövőben is.

– *Mit tudhatunk meg Önről?*

– Varga Lászlónak hívnak. Nárai születésű vagyok. 1976-ig, 20 éves koromig itt is éltem. A szakmám a kereskedelem. Szűkebben az élelmiszer-kereskedelem, immár 36 éve. A szombathelyi állomással szemben, a 72-es bisztróban pedig már 25 éve dolgozom. Köszönhetően a sok munkának – a konkurens üzletek ellenére – rendes megélhetést nyújt a boltunk nekünk és 13 munkatársunknak is.

– *A bevezetőben említett titoktartás Öntől ered?*

– Ha nem is a titoktartás, de, hogy csak szűkebb körben volt ismert a tevékenységem, eddig nem volt ellenemre. Ugyanis a gyermekekkel ellentétben a felnőttek nem mindig örülnek a jónak. Félttem, hogy az unokahúgaim kárát látják a nagy nyilvánosságnak. De ennyi év után már nem tartok ettől. Talán azért sem hiábavaló, ha beszélünk erről, mert jó lenne, ha mások is szívesebben adakoznának, például a gyerekek javára. Nem nagy dolgokra gondolok. Mindenki a saját erejéhez mérten. Úgy látom, hogy napjainkban az emberek csak a saját életükkel, gondjaikkal foglalkoznak. Vakok mások problémáira. Bízom benne, hogy ez változik majd. Örölnék annak is, ha a belső értékeket többre becsülnék az emberek, mint a külsőket. Tapasztalatom szerint ugyanis, ez számít igazán.

– *Kedves László! Nagyon örülök, hogy megismerhettem! Szeretném megköszönni önzetlenségét. Jó egészséget kívánok! Mindnyájunknak pedig azt, hogy sok Önhez hasonló gondolkodású felnőtt váljon azokból a kisgyermekből, akiket támogat.*

Marton Melinda

Náraiért Egyesület

2007. május 8-án megalakult a Náraiért Egyesület. **Alapító tagok:** Andorné Szalai Mária, Bakonyiné Gábor Vivien, Borosné Pásztor Andrea, Horváth Szabolcs, Királyné Ásó Tünde, Marton Melinda, Molnárné Németh Emma, Nagy Tamás, Némethné Szibler Szilvia, Skultétiné Stubits Zsuzsanna, Szeleczkyné Grámán Éva, Vass Erzsébet, Vietorisz Györgyi. Elnök: Horváth Szabolcs. A napokban kértük a Bíróságtól a nyilvántartásba vételt. **Célunk:** A Náraiban élő és élni akaró állampolgárok támogatása. A kulturális szabadidő szervezése, közélet élénkítése, a község népességmegtartó erejének erősítése. Előadások, rendezvények szervezése. Felhívások, kiadványok megjelentetése, terjesztése. Az **Egyesület tagja** olyan természetes személy, aki az alapszabály rendelkezéseit magára nézve kötelezőnek elfogadja, az alapszabályt aláírja és kötelezettséget vállal az egyesületi célok megvalósítása érdekében történő közreműködésre és a tagdíj megfizetésére. Az alakuló közgyűlés határozata alapján a **tagdíj összege** félévenként 2000 Ft, melyet egy összegben az adott év január 31. napjáig, illetve két összegben felét január 31. napjáig és a másik felét július 31. napjáig fizethet meg az egyesület tagja. A tagdíjat az egyesület működése kapcsán felmerülő kiadásokra fordítjuk elsősorban. Az **Egyesület pártolói tagja** lehet az a magyar és külföldi magán- vagy jogi személy, aki adományaival segíti az egyesület munkáját, de abban tagként nem kíván részt venni. *Akinek a fent említett feltételek*

mellett felkeltette az érdeklődését az Egyesületünk, kérjük jelentkezzen bármelyikünknel. Az alapszabály teljes szövegét a rendelkezésére bocsátjuk.

Marton Melinda

Vallomás

Szépen zöldellő május havában olyat tettem, amit még sohasem: Vonakodva, rossz szájjal és szándékosan késve fizettem be 1500 forintot óvodás kisfiam úszásoktatásához. A fizetésre való felszólítás módja és tartalma miatt cselekedtem így. Az óvodában egy olyan kifüggesztett papír szólított fel a fizetésre, ami nem volt aláírva. Ellentétben azzal a két csábító ajánlattal, amely alapján beíratam úszni a gyermekemet. Máig sem értem, hogy hogyan ígérhet úgy bármit egy intézmény vezetője a klienseinek, hogy az ígéretét anyagilag fedező munkáltatójától nincsen megváltoztathatatlan papírja? Az utólagos és váratlan befizetésre pedig csak azért kerülhetett sor, mert ilyen papír nem volt. (Ha lett volna, az tiszta sor.) Így azonban – érzésem szerint – bizonytalan kimenetelű játék zajlott a szülők zsebére. A játék vége sajnos rosszul alakult. Az ígértnél többbe került a szülőknek az úszásoktatás. S mivel a hiányt – a többiekhez hasonlóan – nekem kellett kifizetnem, elvártam volna egy bocsánatkérést. Úgy vélem, ez minimum járt volna nekünk a más által okozott probléma megoldásáért. Erre vártam. De mivel hiába vártam: vonakodva, rossz szájjal és késve fizettem.

Marton Melinda

Melegben is (rá)fázhat

Hajlamosak vagyunk azt hinni, hogy a meghűlés, a nátha, a torokfájás, köhögés csak ősszel, vagy télen fenyeget bennünket. Pedig nyáron is meg, illetve rá lehet fázni! Az utóbbi évek időjárása meglehetősen kiszámíthatatlan. Ha reggel kánikulához öltözzünk, este didergünk, vagy fordítva, dél után szinte leolvad rólunk a ruha.

A klíma kellemes, de...

A modern technika jóvoltából egyre több munkahelyen, irodában, üzletben működik klímaberendezés. Ami egyfelől nagyon kellemes, hiszen az ott dolgozók, illetve az oda betérők nem szenvednek a hőségtől.

De másfelől...

Gondoljuk csak meg: az utcáról, kimelegedve, a hőségtől olvadva belépünk egy légkondicionált helyiségbe. Bármennyire is jólesik a 10-15 foknyi hőmérséklet, amikor kerti munka közben leugrunk pár percnyi hűsülésre a pincébe, egy jó üveg borért.

Hőségben hűvösen

Még veszélyesebb lehet az autóklíma. Ha az autónk a napon állt, beszállás után mintha szaunába érkeznénk. A hatékony klímaberendezésnek köszönhetően percek alatt akár 30 fokot is csökkenhet a hőmérséklet. Ez pedig nem akármilyen próbatétel

az emberi szervezet számára. Veszélyes hatású a helyi lehűlés is: a jéghideg italok, vagy a túl sok fagy következtében hamar megfájdul a torkunk. Az immunrendszer állapota lelki tényezőkkel, stresszel is szorosan összefügg. Az egész évi fárasztó munka után már alig várjuk a jól megérdemelt pihenést. A kimerültség gyengíti az immunrendszert, amely így nehezebben száll szembe a kihívásokkal.

Inkább megelőzni...

Hogyan előzhetjük meg, illetve küzdhetjük le a nyári meghűlést? Vannak apró „műfogások”:

- aludjunk nyitott ablaknál
- mozogjunk minél többet
- elalvás előtt sétáljunk egyet szabad levegőn
- ússzunk sokat, de soha ne ugorjunk felhevült testtel a vízbe!

Inkább zuhanyozzunk le előtte, és akkor valódi felüdülés lesz a hűsítő habokban elmerülni.

Van segítség!

Nem minden esetben tudjuk sajnos megelőzni a nyári náthát. Ezért amikor a meghűlés első jeleit észleljük, azonnal kezdjük el erősíteni az immunrendszerünket, ezáltal megelőzhetjük a betegség kialakulását! Ha köhögni kezdünk, a ládzsás útifűből készült szirupok kiválóan alkalmasak a kínzó köhögési inger csökkentésére. Nyákoldó és görcsoldó hatása miatt ezek kitűnő köptetők és köhögéscsillapítók is.

Dr. Nedeczky Éva

házi orvos

Tisztelt Olvasó!

Pár gondolatot szeretnék Önökkel megosztani a kullancs okozta agyhártyagyulladás, valamint a tetanusz fertőzést megelőző védőoltások alkalmazásának változásairól.

A kullancscsípést követő agyhártyagyulladás elkerülésére adott vaccinációt eddig az alapimmunizációt 3 évente kellett ismételni. A védettség kialakulásához 2 oltásra van

szükség 4 hetes intervallumban, majd 1 év elteltével kell revaccinálni. A változás itt következett be: a harmadik oltás után nem három-, hanem ötvenként kell újraoltani.

A tetanusz fertőzés elleni oltások változásai: a vaccináció szükségességét és annak fajtáját bonyolultsága miatt minden alkalommal gondos szakmai mérlegelésnek kell megelőzni. 1940. december 31. előtt születettek alapimmunizálásban sem részesültek. Ők fokozottan veszélyeztetettek! Kétféle oltóanyag létezik: a TETIG 500/tetanusz immun globulin, és a TETANOL (tetanusz toxid = TT). Rendkívül fontoságú a sérülés megítélése is:

A seb jellemzői	Tetanusz fertőzésre nem gyanús	Tetanusz fertőzésre gyanús
a sérüléstől a sebellenítés eltelt idő	6 óránál kevesebb	6 óránál több
formája	vonalas	szakitott, roncsolt
mélysége	1 cm-ig terjedő	1 cm-nél mélyebb
keletkezése	éles eszközzel (kés, üveg)	égés, szúrás, lövés, fagyás
szövetelhalás	nincs	van
szennyezettség	nincs	van

A védőoltási anamnézis, kell-e védőoltást adni:

	Tiszta, enyhe sérülések:		Szennyezett sérülések:	
	TETIG	TT	TETIG	TT
Ismeretlen, vagy 3 dózisonál kevesebb oltás:	nem	igen	igen	igen
Ha az utolsó oltástól több mint 10 év telt el:	nem	igen	igen	igen
Kevesebb mint 3 dózis:	nem	nem	igen	nem
Ha az utolsó vaccinációtól 5 évnél több telt el, 3 dózistól				
Kevesebb oltás esetén:	nem	igen	igen	igen

Csecsemőknél bonyolultabb a megítélése az oltás szükségességének. A csecsemők alapimmunizálása 2, 3, 4 hónapos korban megtörténik. Szerencsére a csecsemők tetanuszos fertőzése ritka. Az indikációt ilyen esetekben mindig gyermekgyógyász vagy infektológus döntse el. Felhívom a tisztelt olvasók figyelmét arra, hogy a 14 éves kor után célszerű beszerezni a „Védőoltási könyv 14 év feletti személyek részére” c. oltási könyvet, melybe a kötelező védőoltások kivételével a későbbi vaccinációk maradéktalan bejegyzése az oltási anamnézisünket teljessé teszi. A két oltási könyv még külföldi utazásokhoz és esetleges munkavállaláshoz is rendkívül fontos, pótolhatatlan okmány. Köszönöm megtisztelő figyelmüket

Dr. Halász Ernő

*csecsemő- és gyermekgyógyász szakorvos
gyermekgyógyász házi orvos*

Serdülő gyermekeinkre leselkedő veszélyek 2.

Előző számunkban már szó esett arról, hogy az alkohol, a dohányzás, a különféle drogok jelenléte mily nagy veszélyt jelentenek a felnővekvő nemzedéknek. Néhány gondolat már elhangzott az alkoholfogyasztásról, így most essen szó a dohányzásról: A dohányzás az alkohol mellett, a legkönnyebben hozzáférhető „bélépő drog”, hisz könnyű a beszerzésük és ezek között nyugodtan válogathatnak a diákok. A légutak felületét olyan sejtek borítják,

amelyeken apró csillók hajtják kifelé a levegővel szervezetünkbe jutó szennyeződések és a termelődő váladékot. A dohányfüst közvetlen mérgező, a nyálkahártya mirigyeit pedig gyulladásban tartó hatása miatt megbenl e csillószőrök mozgása. A tisztulás így már más úton nem tud végbe menni, csak köhögéssel. A füstben lévő más mérgek és izgató anyagok irritálják a szemet, orrot és a torkot. A szén-monoxid összekapcsolódik a vér hemoglobinjával egy olyan vegyülettel, amely rontja a szervezet oxigénfelvevő és -felhasználó képességét. A vér oxigéntartalmának csökkenése lassítja a sebgyógyulást, súlyosbíthatja a koszorúér betegség tüneteit, gyorsítja az érlemezsedést. A gyulladás mélyebbre hatolva a tüdő hörgőit is célba veszi. A tüdő természetes tágulását gátolva egyre kevesebb levegő tud bejutni a szervezetbe. A tüdőszövet próbál erőlködni, ám ez csak újabb betegséghez, tüdőtágulathoz vezethet. A vérbe egyre kevesebb oxigén kerül, a panaszok immár súlyosak: zihálás, lila bőrszín, szinte elenyésző terhelhetőség jellemzi az ilyen beteget. A dohányzás tehát tüdőrák nélkül is roncsolhatja az emberi testet és keserítheti az életet. A cigarettafüst úgy kb. 4000 féle vegyületet tartalmaz, többségük bizonyítottan rákeltető. A legkárosabb összetevő a nikotin. Emeli a pulzusszámot, a vérnyomást, szűkíti a bőr ereit, károsítja az anyagcsere folyamatokat, közömbösíti a hormonok és vitaminok (C, B1, B6) hatásait. Legnagyobb bűne mégis az, hogy függőséget okoz (az emberek nagyon nehezen képesek leszokni a dohányzásról: 1000 átlagos dohányosból kevesebb mint 20%). A leszokás előnyei:

Leszokás után

20 perccel: javul a vérnyomás, a pulzus, a perifériás keringés.

12 órával: a vér szén-monoxid szintje visszaáll a normál értékre.

48 órával: a nikotin kiürül a szervezetből, javul az íz érzékelés és a szaglász.

2-12 héttel: javul a vérkeringés és a tüdőfunkció.

1-9 hónappal: csökken a légszomj és a köhögés.

1 évvel: a koszorúér megbetegedés kockázata feleakkorra csökken, mint a dohányzóknál.

10 évvel: a tüdőrák kockázata feleakkora, mint a dohányzóknál.

15 évvel: a szívinfarktus és a stroke kockázata ugyanakkora, mint a nem dohányzóknál.

Egy hazai felmérés szerint, tíz 10-12 éves kisdíák közül már hét kipróbálta a cigarettát. Egyharmaduk rendszeresen dohányzik és többségüknek már a függőség is kialakult. Az óvodások 30%-a passzív dohányos, vagyis szüleik velük egy légtérben fűjják a füstöt. Hétféteken, amikor együtt a család, a gyermekek 21%-a napi 15 száznál több cigaretta füstjét kénytelenek elviselni. De miért is próbálja ki gyermekünk a cigarettát? Nagynak, idősebbnek, „menőnek” akar látszani. Ciki, hogy ha megkínálják, és Ő nem fogadja el. Különben is, otthon az apa vagy az anya, esetleg mindkettő, is szívja. S lám, rögtön ismét a család fontosságánál, felelősségénél vagyunk!

– Soha ne feledjük milyen fontos a szülői példamutatás! (hogyan követeljük meg valamit gyermekünkötől, ha mi magunk sem tudjuk, vagy nem is akarjuk megtenni?!)

– Nyitva kell tartanunk a kommunikációs csatornákat, s engednünk kell, hogy gyermekünk kérdéseket tegyen fel! (beszélgetni, beszélgetni, beszélgetni!)

– Ismerjük meg barátait! Tudjuk, hogy hol és kikkel tölti szabadidejét!

Ne feledjük, serdülőkorban a legsebezhetőbbek a gyerekek! Pedig sok, további életüket befolyásoló döntést kell hozniuk (pl. alkohollról, dohányzásról, drogról, szexről, továbbtanulásról, szakmaválasztásról). A felnőtteknek pedig segíteniük kell, hogy pozitív, egészséges és felelős döntéseket hozhassanak! Folytatjuk!

Molnárné Németh Emma

védőnő

Kovács Ramóna: Egyszer volt, hol nem volt...

Valahol túl a szivárványon,
ott ahol az Istent megtalálom,
ott ahol tavasz van télen, nyáron
ott leljem meg én a halálom!

Mert most süt a Nap s csintalan madarak
ugrándoznak ágról ágra
s gyümölcsfák végtelen-édes illata
bódíthat át a túlvilágra.

Tavasz van, az éledés évszaka,
mégis, mégis meghalt valaki,
a színészélet bohém tavasza
volt, mi életét ontotta ki.

Meghalt, mint mindannyian fogunk,
ki e földre született,
elment, hogy a szivárványon túl
leljen új életet.

Elszállt, mint az angyalok,
hirtelen repült a sírba.
Vissza már nem jössz, de emléked él
Kaszás Attila!

Dr. Nedeczky György: Anyák Napján

Anyák napja a jóság ünnepe,
Nyarat érlelő szép tavaszvirág,
Letérdel ma a Földnek gyermeke,
S hálakönnyet sír az egész világ.

(2007. 03. 26)

Vendégségben Péntek Lászlónál

Néhány nappal ezelőtt, egy meleg délutánon munkamegbeszélés okán gyűltünk össze mi szerkesztők a Nárai Hírmondó támogatójánál, Péntek Lászlónál, hogy a mostani újság tartalmát összeállítsuk és a nyitott kérdéseket megbeszéljük. Ez egyúttal jó alkalom volt arra is, hogy Laci bácsit megkérdezzük mindhárman arról, hogy miért is döntött úgy 26 évesen, hogy egy számára teljesen idegen országban, ahová mindössze egy aktatáska ruhával érkezett, kezdjen új életet. Azt is megkérdeztük, hogy megbánta-e valaha is döntését. Laci bácsi mindezekre őszintén és készséggel válaszolt.

– Laci bácsi! Mielőtt rákérdeznénk arra, hogy mi volt a kiváltó oka annak, hogy elhagyja az országot, beszéljen annak előzményeiről is.

– Az 1956. november 4-ei események, a forradalom vesztese volt a végső oka, hogy elhagyom az országot. Ezen a napon a lakosság túlnyomó része letargiába került. Egy csüggedési hullám ragadta el az országot. Az ember úgy érezte, hogy mindazt, amit bátorsággal és lelkesedéssel elértünk, most elvesztettük. Minden hiábavaló volt. Sőt még rosszabb lett. Tehát ez volt a végső ok, aminek hatására így döntöttem. De ennél van biztos korábbi oka is. Nálam jelentős szerepet játszott az is, hogy én 1948-ban érettségiztem, ami a fordulat éve volt. Habár mi nem voltunk nemesi, vagy előkelő család, de édesapámnak volt egy tejgyűjtő üze me itt Náraiban, és mivel ő azzal volt elfoglalva, a földjeinket két cseléd művelte. Mivel apám is anyám is állandóan úton voltak, vitték a tejet Szombathelyre, ezért a gyerekek mellett szolgálólány volt. És hát az olyan személyek, akiknél alkalmazottak voltak, azok kapitalistáknak és kizsákmányolóknak számítottak. Bár messze voltunk attól, hogy kapitalisták legyünk, de a kommunista terminológia szerint annak számítottunk. Ennek okán majdnem, hogy lehetetlen volt egyetemre kerülni. Az érettségi után beiratkoztam a Keszthelyi Agrár Egyetemre. Az első szemesztert elvégeztem. Ekkor a hatalomátvétel következtében az egyetemet feloszlatták és minket hazaküldtek. Ezek után semmi sanszom nem volt arra, hogy felvegyenek az újonnan alapított Gödöllői Agrártudományi Egyetemre. Hát ez hatalmas csalódás volt számomra, és csapás is, mert én okvetlenül tanulni akartam. 1950-ben behívtak Siófokra katonának három évre, ahol hat hónap után a rossz körülmények miatt tüdőbajt kaptam. Ezért aztán le is szereltek. Egy véletlen folytán később Jákról felkerültem az Állami Gazdaságok Minisztériumába Budapestre, ahol, igaz csak levelezőként, de beiratkozhattam a Közgazdasági Egyetemre. Ebből 1956-ig két évet végeztem el. A minisztériumban statisztikával foglalkoztam állandó nyomás alatt, mert az elvárások teljesítése a statisztikák hamisítását jelentette volna. A kommunistáknak mániájuk volt a munkaverseny. Az aratás még meg sem kezdődött, de ott álltak már mögöttem, hogy jelentsem, hogy már be is fejezték. Ez egy embert megvető kor volt. Nem beszélhetél nyíltan, nem olvashattál szabadon újságokat, csak mindenben a Párt volt fontos meg a propaganda. És ehhez jóllehet még tapsolnod is kellett. Ez egy intellektuális típusú embernek, aki szeret gondolkodni, ez egy... ez egy megalázás. Egy átszervezés folytán lehelyeztek bennünk Budapestről Győrbe, ott laktunk hárman albérletben, ha azt annak lehetett nevezni, mert az korábban egy péknek volt az üzlete. Az 1956-os forradalom számomra nagy élmény volt, amit munkám miatt Győrben éltem meg. A győri eseményeknek, ha lehet így mondani a vezéregyénisége Szigethy Attila volt, akit személyesen is jól ismertem,

Péntek László

mert az egyik Állami Gazdaságnak az igazgatója volt. A két kollégám félt, én viszont szívesen csatlakoztam a forradalomhoz. Október 23-án tört ki a forradalom Budapesten, én 24-én Győrben éltem meg ugyanezt. A Baross utcán, a színház közelében jártam éppen, amikor a színházból kiindulva az igazgatóval – akit később emiatt kivégeztek – az élen egy 20, vagy 30 főből álló csoport piros-fehér-zöld zászlókat lengetve közeledett. Jelszavakat kiabáltak és éltették a pesti eseményeket. Én voltam az első, aki közéjük állt. De egypár perc múlva már beláthatatlan volt a tömeg. Először a megyei párttitkár házához vonultunk és követeltük, hogy jöjjen ki, beszéljen, mondjon valamit. Főleg, hogy küldje el a háza előtt álló három orosz páncélost. Remegve kijött, rebegett valamit, aztán bement. És a páncélosok elvonultak! Ekkor valaki hirtelen azt javasolta, hogy szabadítsuk ki a politikai foglyokat. Ezek a politikai foglyok azok voltak, akik előtte nap lejöttek Budapestről, és elmondták, hogy ott mi a helyzet, de rögtön le is tartóztatták őket. Odavonultunk a börtönhöz, ami egy zsákutca végén volt. Egyszer csak jött két teherautó ÁVO-sokkal. Miután odaértek a sarokhoz, ahol én is álltam, a levegőbe lőttek, majd a két teherautó áthajtott a tömegen, az utca végén megállt, ott legráltak az ÁVO-sok és egyből lőttek. Mikor ismét feleszméltem az utca szélén egy falnak háttal támaszkodva álltam megrémülten. Hogy hogyan kerültem oda még máig sem tudom. Két halott lett. A tömeg azonnal elszórt pánikszerűen. Később visszamentek, és a teherautókon maradt kézigránátokat dobálták be utánuk. Egy eredmény mégis lett, mert egy óra múlva a tömeg néhány kiszabadított fiatal embert kísért ujjongva az utcán. Még azon éjjel orosz páncélosok sorakoztak fel a városháza előtti utcán. Közben egy pódiumon, melyen máskor a közlekedési rendőr állt, beszédet mondhatott mindenki, aki akart. Az orosz katonák pedig ott ültek géppisztolyokkal a páncélosok tetején, és figyeltek. Én is ott álltam tőlük két méterre. Őszintén mondom nem tudom, hogy ők féltek-e jobban, vagy mi. Nekünk nem volt fegyverünk, nekik igen, de azt hiszem ők jobban féltek. Ez így ment reggel 4-ig. Nem történt semmi. Aztán lett némi mozgolódás. Akkor sült ki, hogy az orosz páncélosok nem is a tömeg ellen vonultak fel, hanem az ott lakó tiszteknek a feleségeit és gyerekeit menekítették ki. Ennek a biztosítására vonultatták fel a páncélosokat.

Visszakanyarodva arra, hogy miként hagytam el az országot. Néhány hónap alatt azt hiszem kétszázazren lépték át a határt. Én a második szomszédban lakó Deze Gabival, aki rokonom is, men-

tem ki. A Gabi motorkerékpárjával mentünk el, és Pornóapátinál léptük át a határt. Egy aktatáska ruhával érkeztem meg Ausztriába, hogy új életet kezdhessek.

– *A bizonyítványai is ebben az aktatáskában voltak?*

– Mivel Győrben laktam albérlésben, az érettségi bizonyítványom is ott volt, ezért csak a középiskolai bizonyítványomat tudtam magammal vinni, ami azt tanúsította, hogy érettségi vizsgát tehetek. Tehát konkrétan az érettségi bizonyítványomat nem tudtam elvinni. De ezt később utánam küldték. Délután indultunk el Náraiból, de a határt csak este, miután besötétedett, azután léptük csak át. Addig Pornóapátiban voltunk a faluban. Sokan voltak, jöttek mindenhonnan. Néhányan valahol italoztak, szórakoztak. Én egy kertben elhúzódva várakoztam. Este 7 órakor aztán átléptük a határt, és nem sokkal ezután fényeket láttunk. Arra felé vettük az irányt. Beértünk egy faluba (Németlövő?). Ott meleg étellel, takaróval várták a menekülteket, akiket az iskolaépületben szállásoltak el. Ausztriában szervezetteren ment a menekültek befogadása, és továbbítása. A határtól két városba Grácba és Bécsbe vitték őket. Én személy szerint Grácba kerültem. Amikor elindultunk autóbusszal Grácba, hogy hogy nem, valahogy a magyar határ mellett mentünk. Ekkor látjuk ám, hogy egy ember lohol a szántóföldön, és integet. A sofőr úgy döntött, hogy megvárja. Hát odaért. Uramfia egy orosz egyenruhás katona volt! Szintén egy menekült. Felvettük. Még máig is bánt a lelkiismeret, hogy nem vettük magunk közé, hanem egyedül didergett. Megérkeztünk Grácba, de képzeljék el, hogy megjelenik ott hirtelen 20-30 ezer ember! El sem tudták helyezni őket, így még 20-30 km-re is vittek bennünket. Én személy szerint a hegyekbe kerültem egy Gráctól 30 km-re lévő Erdőmunkás Képző Intézetbe. (Dezse Gabi és én itt elváltunk, mert én egyetemre akartam menni.) Mindössze két hétig voltam Grácban. Innét szervezett formában vitték az embereket különböző befogadó országokba. Egyszer csak valakitől az utcán azt a hírt hallottam, hogy az egyik iskolában németek egyetemistákat írnak össze, akiket elvinnének Németországba. Odamentem abba az épületbe, ahol az első emeleten két fiatalember ült, német diákok, akik tényleg egy negyven fős szállítmányt állítottak össze. Felírtak, azt mondták hozzam be a holmimat és aludjak ott addig, míg a csoport el nem indul. Ez két éjszaka jelentett. Ott történt, hogy két magyar menekülő összeházasodott. Evés-ivás ugyan nem, de hajnalig tartó éneklés volt. Annyiféle nép között adódott még operaénekes is. Gyönyörűen énekelt a könnyfakasztó magyar nótákat. November 20-án mentem ki Magyarországról, és december 6-án érkeztem ezzel a csoporttal Németországba, ahova csak azért kerültem, mert éppen oda állították össze egy egyetemista csoportot.

– *Szüleitől hogy búcsúzott el? Tudták, hogy elmegy?*

– Én elhatároztam, hogy megyek, és ebben maradtam. Nem tudják az embert visszatartani. Az ember ismerte a rendszert, el volt készülve, hogy most mi lesz a forradalom bukása után. Amikor átléptem a határt, én meg voltam róla győződve, hogy többet én Magyarországra nem jöhetek. És emiatt valahogy nekem soha nem is volt honvágyam. Én leszámoltam ezzel, volt aki nem, és ezért valószínű ők nehezebben bírták, mint én. A menekülési áradat november 4-ével azonnal megindult, sőt előtte is voltak, akik kimentek (először sok ÁVO-s, akiket ott kint, mint hős szabadságharcosokat fogadtak!). Tudtuk, hogy a Szabad Európa rádió riporterei járják a lágerokat, és felírják az üzeneteket és azokat a rádióban jelszó kíséretével beolvassák. Ezért én is megegyeztem

egy jelszóban a szüleimmel, mivel ezeket az üzeneteket név nélkül, megbeszélte jelszóval olvasták be. És képzeljék el mi volt a jelszó? Dobzó! Ezt csak náraiak tudták beazonosítani. Szüleim később mesélték, hogy éjjel-nappal a rádió mellett ültek, és hát egyszer csak tényleg jött az üzenet, sőt két üzenetemet is beolvasták a Szabad Európa rádióban.

– *Érték-e atrocitások, zaklatások, vagy hátrányok az itthoniakat?*

– A távozásom miatt természetesen érték némi zaklatások az itthon maradt családtagokat. Pl. a nővéremet, aki Pecölben volt tanítónő. De ezek a hátrányok végül is nem voltak számottevőek. A nővérem, kinek a férje sem volt teljesen tiszta a rendszer számára, meghagyta, hogyha írok is levelet, csak az ő és ne férje nevére írjak. De talán legjobban ha, nem is írok. Húgom viszont évtizedeken keresztül hősiesen vállalta az esetleges hátrányokat. Vele rendszeresen leveleztünk. Szóval végeredményben konkrét hátrányok talán nem érték a családtagjaimat, de azért nem üdvözlöttek, hogyha valakinek nyugati kapcsolatai voltak.

– *Az 1956-os Nárai eseményekről mit tudna mondani?*

– Náraiban nagyon gyenge megmozdulás volt. G. I. és néhány társa kezdeményezésére volt egy gyűlés az iskola termében, oda elmentem. Szervezetlen összevisszaság volt ott. A hangzavarban én azt kezdeményeztem, hogy gyűjtsünk élelmet, azt juttassuk el Budapestre, ezzel is támogatva az ottani eseményeket, de nem találtam visszhangra, hanem mindenki azt fújta, hogy most aztán így lesz, meg majd úgy lesz. Radikálisabb és konkrétabb megjegyzést is hallottam. Véleményem szerint nem jó irányba ment az egész.

– *Visszatérve, milyen volt a fogadtatás a németországi megérkezésekor?*

– Kijutottam Németországba, ahol a hivatalos ügyek elintézése után kaptam egy ideiglenes menekült igazolványt. Először, az egyetemi előadások megkezdése előtt, egy intenzív német tanfolyamon vettem részt. Kérdés volt, hogy mit tanul az ember. Feltételezték, hogy amivel otthon foglalkoztam, itt is azzal akarok majd. Ugye én az utolsó két évben a közgazdasági egyetemre jártam itthon, ezért kint is ezzel folytattam, és végül is közgazdasági diplomát szereztem. Támogatásként kaptam 150 márka ösztöndíjat, de csak a tanidőben. Ebből megélni nem lehetett, úgyhogy közben kisebb-nagyobb közökkel dolgoznom kellett, hogy megélhessek. Dolgoztam limonádégyárban üvegmosóként, gazdag háziasszonyoknál szőnyegporolóként, nagykereskedelemben rakodóként, bárban pohárosként főleg farsangban, betanított vasesztergályosként, stb.. Szerencsére olyan országba kerültem, ahol akkor indult, vagy talán már el is indult a háború utáni gazdasági fellendülés, úgyhogy emberekre szükségük volt. Az egyetem után, ugyanúgy mint más, olvastam a hirdetések, és írtam a pályázatok, de a végén félreértésből kerültem egy végül is rendkívül sikeres pályára. A Bertsmann cég kiírt egy pályázatot, azt hiszem ezt a céget talán ismerik, mert a médiában képviseli magát, nem emlékszem pontosan melyik, de több mostani magyar lap is hozzájuk tartozik. E cég hirdetett egy állást a szisztémakutatás területére. Amikor elmentem bemutatkozni, akkor derült ki, hogy egy teljesen új szakmát indítanak, a komputert akkor kívánták bevezetni, és erre a szakterületre kerestek alkalmazottat. Hát itt félreértés van, mondtam én, mire ők mondták, hogy ilyen diploma még nincs, de ha én a teszten megfelelek, rögtön felvesznek. Hárman voltunk pályázók. Hát jól van, csináljuk a tesztet mondtam. A kétórás teszt végén közölték, jól megfeleltem és ha akarom leszer-
folytatás a 8. oldalon

folytatás a 7. oldalról

zódtnak. Én még gondolkodtam, mert én az egyetemen piacutatásban specializálódtam. De aztán elfogadtam. Így kerültem az észak-németországi Westfáliába, egy húszezer lakosú városba. Így kerültem egy olyan szakmába, ami akkor teljesen új volt, hisz akkor kezdték a számítógépeket a vállalatoknál alkalmazni. Egy év után már szakembernek számítottam. Akkoriban talán csak pár száz ember dolgozott ebben az új szakmában. Szükség volt ránk és ezért jól is fizettek. Akkor nősültem is. A feleségemet még Nürnbergből ismertem, ahol egyetemet végeztem. Bertelsmannnál csak három évig maradtam, mert szerettem volna továbbjutni. A másik ok pedig az volt, hogy a feleségem meg én is vissza akartunk költözni Dél-Németországba, mert Westfáliának a klímáját nem szerettük. Télen-nyáron mindig egyforma rossz idő volt. Ekkor Nürnbergben fogadtam el egy állást, de az új cégnél csak egy évet dolgoztam, mert az számomra túl bürokratikus felépítésű volt. Olyan hivatalnok szerűen működött, hogy lassan, de biztosan előléptetnek, és ha 50–60 éves leszel akkor osztályvezető leszel. Én pedig dinamikus állást szerettem volna. Ezután elköltöztem Augsburgba, ahol egy harisnyagyárban az elektronikus adatfeldolgozás bevezetése és később vezetése volt a feladatom. Hamarosan már több más cégnél is elkezdtem dolgozni. Alapítottunk egy új vállalatot, ami a harisnyagyár leányvállalata volt. Ennek én lettem a vezetője. Ebben a cégben 10%-nyi tulajdonrészem volt, de 1985-ben már teljesen független lettem. Akkor saját vállalatom lett, amit 12 évig vezettem. Magyarországgal is lett kapcsolat. Amikor megtörtént a rendszerváltozás a Triumph fehérneműgyár is alapított Magyarországon, Törökbálinton egy értékesítő vállalkozást, Kft-t. A németországi anyavállalat tőlem vette meg, mert nekünk ez specialitásunk volt, a szükséges szoftvert, amit aztán Budapesten, Prágában és Varsóban is alkalmaztak. Pályám érdekes kifutása volt, hogy még mielőtt 67 évvel nyugdíjba mentem, többször jártam Budapesten üzleti ügyben.

– Mikor érkezett először vissza Magyarországra?

– 11 év után, 1967-ben jöttem haza először a családommal. De édesanyámat nősülésem után egyszer kihozattam, hogy láthassa a feleségemet. 1956-ban nem gondoltam még, hogy valaha ilyesmi sikerüljön. Az 1990-es évek elején megvettem a Kossuth Lajos utcai szülőházamat, amit ezután egy újjal helyettesítettem. Azóta évente több alkalommal hazalátogatok.

– Hány gyermeke született?

– Kettő. Márkus a fiam, és Katalin a leányom. (És van négy unokám.) A fiam Nürnbergben él, ahol egy nagyon sikeres ügyvéd, a lányom pedig három éve költözött a családjával Kanadába. Ő okleveles mérnök.

– Azt korábban említette, hogy a feleségét az egyetemen ismerte meg. Őneki mi volt a foglalkozása később, hogyan tudott alkalmazkodni Önhöz, hiszen többször is költöztek?

– A feleségem miattam abbahagyta az egyetemet. Hála Isten soha sem kellett neki megbánnia, mert mindig kerestem annyit, hogy nem kellett neki munkát vállalnia, hanem a családjával foglalkozhatott.

– Mi lett az egykori vállalatával?

– A vállalatomat (Péntek & Partner, majd Péntek Software), vagyis inkább a termékei használati jogát, nyugdíjba vonulásomkor 67 évesen eladtam. Ma már nem tudom, hány vállalatnál vannak még használatban. Azt sem, hogy továbbfejlesztették-e őket. Főleg logisztikával, az eladás lebonyolításával, diszpozícióval, statisztikákkal foglalkozó termékek voltak.

– Laci bácsi, összefoglalva ezt a még német viszonylatban is elég sikeres életpályát, amit megélt, megbánta-e valaha is, hogy akkor elhagyta Magyarországot?

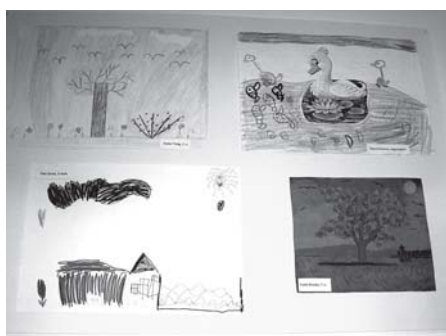
– Őszinte legyek? Nem. Nem bántam meg sohasem.

2007. jún. 27.

Németh Tamás

A tavaszi rajzpályázat eredményei

2007. április 21-én tartottuk az újságunk által szervezett rajzverseny eredményhirdetését és ünnepélyes kiállításmegnyitóját. Örömmel vettük, hogy nagyon sok meghívott vendég és hozzátartozója vett részt az eseményen. Itt kerültek átadásra a megérdemelt jutalmak. Mind a 23 pályázó gyermek kapott egy tábla csokit, egy ablakra tehető papír pillangót, egy emléklapot, illetve oklevelet. Ez utóbbiakat Nagy Tamás, a zsűri elnöke készítette. A díjazottak ezek mellett kaptak még egy varázscseruzát is. Kiemelkedő munkája révén díjazásban részesült: Kovács Dávid (3. o.), Lóránth Máté (1. o.), Moór Milán (nagycsoport), Rácz Botond (nagycsoport), Szabó Renáta (7. o.), Schrödl Enikő (1. o.), Süle Veronika (nagycsoport), Zernovác Réka (nagycsoport). Molnár Tímea (7. o.) egyedi alkotása is díjazott lett. Az óvodások munkáinak legnagyobb része az óvodában készült, köszönet érte az óvónéniknek! A versenymunkák kiállításra kerültek a Művelődési Házban, ahol még most is megtekinthetők. A kiállítás megvalósítását és a díjazást a tavaszi vásár bevételének egy részéből oldottuk meg. Fotó: Andor Virág, szöveg: Marton Melinda.

Gyermeknap i forgatag

Szervező: Náraiért Egyesület. Támogatók: Nárai Önkormányzata, Náraiért Egyesület tagjai, illetve Bakonyi Erik, Ásó János, Balikó Csaba, Boér Melinda, Bosnyák Lászlóné, Császár Tiborné, Deze Károlyné, Karainé K. Szabina, Király László, Kiss Ottó, Kovács Istvánné, Lóránth József, Lóránth Zoltán, Máté Ildikó, Molnár Lászlóné, Nagy Beáta, Németh Károlyné, Pulay Imréné, Sásdi Imre, Somogyiné Szóke Mária, Szabolics József, Szabó Gyula, Szabó Renáta, Szalay Péter, Szeleczy Károly, Szilágyi Brigitta, Szóke Mária, Zséder Mónika, Wimann/Sommerhalder. *Fotó: Nagy Tamás*

Marton Melinda

Mesélő krónikák – Nárai születése, és a falut alapító család társadalmi tagozódása

Nárai település neve a honfoglalás után az itt megtelepülő, birtokot kialakító Náray családból eredeztethető annak ellenére, hogy a térség már a római korban is lakott volt, bizonyíték erre a feltárt római villa együttes, és az onnét előkerülő tárgyak, és Nerva császár aranypénze. A Nárai Náray család a legősibb magyar családok egyike, noha a név alapján mégis szláv eredetre utal. A család nemessége és társadalmi elismerése a legelső időkig vezethető vissza, a fennmaradt latin nyelvű okiratok tanúsága szerint. Az ilyenformán megtelepülő, területfoglaló birtokosok az Árpád-házi királyok alatt a magyarok vezéreinek leszármazottjai közül kerültek ki, így szokásjog alapján váltak nemessékké. Annak ellenére, hogy ma már a világ számos pontján viselik e nevet, a család gyökerei minden esetben innét indulnak. A település – vagy inkább a birtokos család – nevét legkorábban 1238-ban említi írás. A család tagjai közül számosan, mint *királyi ember* szígnóznak okiratokat, adnak át okleveleket, birtokokat, nemességeket a király nevében más személyek részére, mint pl. 1362. május 10-én Náray-i Mátyás, vagy egy évvel később Nare-i Loránd fia Miklós, aki 1363. november 25-én iktatta be hivatalába az új vaskvári káptalant. A család birtokai 1300-körül még kizárólag a mai Nárai és annak környékén vannak, noha a házasságok és az ezzel járó családszadadások már elindították a törvényszerű birtokelaprózódást, aminek következményeként a kisebb birtokok már nem biztosítottak olyan szintű megélhetést a család tagjai számára, mint korábban, ezzel kezdetét vette a családon belüli pereskedés is, illetve később a vármegyéből való távozás is. 1583-ban egy hatalmas tűzvész söpört végig a falun, ami teljesen megsemmisítette a Náray család okiratait is, így többek között a birtokleveleket, és az elődök részére adott nemesi adománylevelet is. Ekkor a már két fő ágra szakadt Náray család írásos kérelemmel fordult II. Rudolf

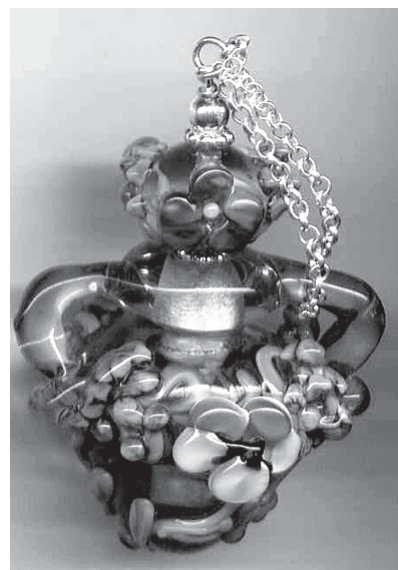

császárhoz, hogy írásban ismerje el nemesi rangjukat és novadonációs (újradományozási) levélben erősítse meg birtokaik tulajdonjogát. A nemesi család vármegyét elhagyó, általában birtok nélküli tagjainak más megélhetési forrás után kellett nézni, így jelennek meg az értelmiségi foglalkozások, mint pl. megyei szolgabíró, katona, pap, ügyvéd, író, műfordító,

festőművész stb. foglalkozások. Náray György (1645–1699) kanonok – aki Rómában szerezte ismereteit – volt az egyike azoknak, akik a korábban szájról-szájra terjedő egyházi énekeket lejegyezte. E gyűjtemény egy része adja a mai imakönyvek énekeinek közel 10%-át!

Náray Antal (1795–1870) a kor felvilágosultságát felismerve fordította elsőként magyarra Shakespeare, Romeo és Júliáját. Náray Iván (1843–1915) az akkori magyar irodalom kiemelkedő alakjának köszönhető, hogy a bécsi udvar elismerte a magyar irodalmat, ugyanis ő volt az első magyar író, akinek műveit két példányban Erzsébet királyné is megrendelte. Verseit az összes korabeli újság közölte, számtalan megjelent verses könyve közül mára mindössze néhány darab maradt fenn, ezeket a Budavári palotában őrzik, és nemzeti kincsként kezelik őket. Talán nem lenne reménytelen újrafelfedezésük, kiadásuk, és az oktatásba történő bevezetésük. Náray Antal (1893–1973) több megjelent hadi könyve mellett írta az Erdélyi indulót. De említhetném a ma élő *Kiristy Naray*-t Kanada egyik legismertebb kortárs formatervező-művészt, akinek felmerő az első világháború tájkán vándoroltak ki Budapestre.

Zárásképpen egy korabeli okirat tartalmát ismertetném, de lássuk az előzményeket: 1623-ban nevezték ki a délvidék katonai bányáját, a légrádi helyőrség hadvezérévé a nárai származású Náray Györgyöt, idősebb Náray György Zala megyei szolgabíró fiát, akinek közvetlen felettese gróf Zrínyi Miklós volt. Az 1566-os harci cselekményről, a Szigetvár ostromáról mindenki hallott már tanulmányaiban. Ekkor fogta Szulejmán szultán kb. 80 000 fős seregével

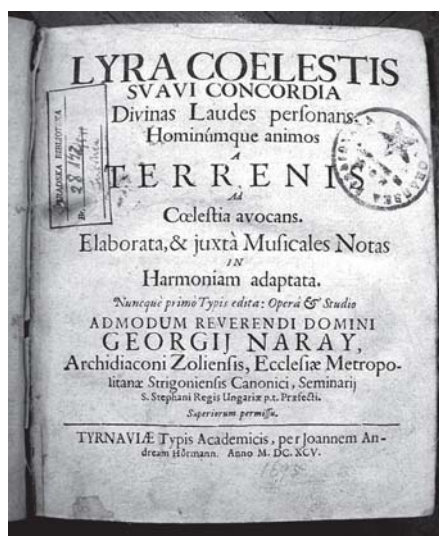

Kiristy Naray formatervező-művész egyik alkotása

ostrom alá a várat, amit Zrínyi Miklós 2500 fős magyar és horvát katonáival védett, példát állítva az önfeláldozás igazi hazaszeretetére. Zrínyi Miklós számos tisztséget töltött be, többek között örökös gróf, Dalmácia, Horvátország és Szlavónia bánja, Szlavónia határőrvidékének főkapitánya, a légrádi helyőrség és az egész Muraköz örökös főkapitánya, Zágráb és Somogy megye főkapitánya, a legszentebb császári és királyi felség tanácsosa, kamarása és Magyarország főlovászmestere volt. Egy alkalommal Zrínyi a török betörés leküzdéséhez 300-400 német könnyűlovast kért kölcsön gróf Batthyány Ádámától, akikért ezen Náray Györgyöt küldte el. Most ezt a levelet ismertetem teljes terjedelmében:

Csáktornya, 1645. január 30.

Szolgálok Kegyelmednek édes Bátyám Uram. Az Úr Isten áldja meg Kegyelmedet minden jókkal.

Náray György eredeti énekeskönyvének előlapja a Pannoni Apátság könyvtárban

Ím, édes Bátyám Uram, **Nárai** uramat Kegyelmedhez küldtem, megmondja szóval Kegyelmed, mennyi rémségem vagyon az Kegyelmed atyafiúságos szeretetiben, sok ígéreteiben és készségében, mellyel hazánk dücsőségét nevelni kívánja. Tudom, hogy ebben az nagy igyekezetemben, melyet magam eleiben vettem, nem találok akadályt az Kegyelmed idegenségétül, sőt minden assistentiát és segítséget, úgy, hogy mind hírrel, mind nyereséggel legyen Kegyelmed együtt velünk osztályos. Szükségem vagyon három vagy négyszáz lovasra, az kik közt legyenek azok az németek, kik az Kegyelmed vég helyén vannak, aztot, kérem Kegyelmedet, küldje hozzám, ha többet küld is Kegyelmed, igen jó. Bizony, édes Bátyám Uram, evvel mutatja meg Kegyelmed hozzám való szeretetét, és az mint régi eleink egymással voltak dücsőségesek, úgy hiszem, mi is nem leszünk azoknál alábbvalók. Itt vagyon öcsém-uram is nálom, együtt közlöttük az dolgot, mind az kettőnket megkötelez Kegyelmed az maga szolgálatjára. Hiszem az Istent, Kegyelmed is megdicséri szándékunkat, de még jobban, ha véghez vihetjük. Kiben az Isten szerencsétlenség és Kegyelmedet tartsa jó egészségben, szűbül kívánjuk. **Nárai** uramra többet biztunk szóval, higgye meg Kegyelmed, és küldje vissza hamar-hamar és jó választtal kérem, maradok Kegyelmednek

Datum Chaktorniae, 30. Januarii Kész szolgálja s öccse: gróf Zrínyi Miklós

Tizenegyedik napján februariusnak szerdahelyi révnél legyenek az katanák, másnap Murán által jühetnek.

Németh Tamás

Kovács Ramóna: A vén pásztorfa

Reszket az éjszakai híves csöndességtől
a hegyes völgyek földi pásztorfa,
várja, hogy a fényes Nap fölkelvén az égre
fekete ázott földjét beragyogja.

Megcsendüljön végre a végtelen tavasznak
madártrillás hangzatos himnusza.
Tündöklő bájával kis mókusz szemének
felnézhessen a kékes magasokba.

Aztán a sebes szellők hátán fickándozva
gyorslábú pókok járkák be testét,
vörös nyár végeztén ha hull sárga levele
várja már újra esti híveségét.

Zeusz villámira-a csonka ágaira
leszáll a pihésen simuló hó,
álmában tavasz van s végtelen tavaszban
bordószínű virágot bontogatni jó.

Tündöklően és álmodva áll egymagában
vénséges vén pásztorfa a dombon
bámulván a végtelent, messzi horizontot
őrzi otthonát a kerek világon.

2006.10.

Sportélet – Labdarúgás

Vidám hangulatban írom ezen sorokat, hiszen hosszú-hosszú évek után végre ismét bajnokot ünnepelhet Nárai labdarúgócsapata révén. Olyan évet zárt a gárda, melyre méltán büszkék lehetünk, s ha némely írásomban elhangzottak bizonyos kritikák, azokat most feledtettem velem ez a régen várt siker.

30 mérkőzésből 25 győzelem, 2 döntetlen, és csupán 3 vereség a mérleg. Bár az is igaz, hogy a második helyen végzett Rábatöttös együttese is 77 pontot gyűjtött mint mi, de a gólarány önmagáért beszél. A Náraiak 88, míg a Töttösnek 61 a rúgott és kapott gólok aránya. 120 gólt lőttünk, melyből oroszánrészt vállalt Szakács Norbert 33 találattal. Őt követi Schnalzer László 18, Hende László 17, Draskovics Péter 14 rúgott góllal. 32 gólt kapott a csapat az ellenfelektől, ami az elmúlt bajnokságban majdnem a duplája volt: 56. Ebből is látszik, hogy a védelem megerősödött a tavalyi évhez képest. Kiemelnék néhány nagyon jó eredményt. A Püspökmolnári ellen kettős sikert aratott Nárai. Molnáriban 3:2-re, idehaza 3:0-ra diadalmaszkodott. Nem kímélte a csapat az Arborétum-Herény együttesét sem, akiknek 13-szor kellett gól miatt közepkezdést elvégezni. A Rábatöttös ellen hazai pályán 4 találatig jutottak a fiúk, és bár kikaptak Töttösön 2:1-re, az egymás elleni

eredmény a Nárai javára dőlt el 5:3-ra. Többek között ezen teljesítmények azok, amelyekre szívesen emlékszik vissza mindenki, aki legalább egy kicsit is szereti ezt a csapatot. Nem lenne azonban teljes a gárdáról alkotott kép, ha a rossz emlékek mellett el-siklanánk. Aki végigkísérte a csapat szereplését a bajnokságban, tudja mekkora csalódás volt a Telekes otthonában elszenvedett 4:2-es vereség, vagy éppen a Sorokpolányban kapott 2 gól, mellyel 2:1-es vereséget szenvedett a csapat, pedig a félidőben még 1:0-s Nárai vezetés volt az állás.

Ezúttal is mint minden írásomban természetesen a szurkolók is említést érdemelnek, akik rendszeresen hangot adtak véleményüknek, vagy épp tettekkel bizonyították vélt vagy valós igazukat. De minden jó, ha a vége jó, szokták mondani. Én is ezekkel a szavakkal zárom soraimat. Annak a ténynek biztos tudatában, hogy aki az elkövetkező bajnokságban fellapozza a Vas Népe sportoldalát, immár a megyei II. osztályról szóló tudósításokban fogja megtalálni Nárai futballcsapatát.

Majdnem kimaradt a beszámolómból a Magyar Kupában elért teljesítmény, amely Nárai csapatának eddig a legnagyobb sikere, az országos táblára kerülés. A legközelebbi forduló augusztus 12-én. Hajrá Nárai!!!

Rozmán Pál
sportkör elnök

Rövid hírek

Az óvodától búcsúzó kisgyermek a 2007-es esztendőben

Ebben az évben tizenegy gyermek fejezte be az óvodát Náraiban. Ők szeptembertől elsősök lesznek. Név szerint: Kántor Zsófia (Paragvári), Dezse Fanni (Paragvári), Móra Dominik (Felsőcsatár), Moór Milán (Felsőcsatár), Szalay Kristóf (Paragvári), Abodi Kristóf (Püspöki), Simon Patrícia (Felsőcsatár), Rác Botond (Zrínyi), Janics Fanni (Felsőcsatár), Zernovác Réka (Felsőcsatár), Békési Dominik (Paragvári).

(M. M.)

Felhívás

Tisztelt lakótársaink! Kérjük Önöket, amennyiben szeretnének az újság szerkesztésében részt venni vagy van érdekes témájuk, jelentkezzenek nálunk!

Fotópályázat

Kedves gyerekek! Örököstétek meg nyári élményeiteket fényképen! Juttassátok el hozzánk! A legjobban sikerülteket díjazzuk, kiállítjuk.

Tavaszi vásár

Az Alice csodaországban című előadással egy időben rendezett tavaszi vásárunk bevétele 28.000 forint volt, melyből az óvodásoknak vásároltunk 10 darab felfújható gumilabdát. A rajzverseny is ebből finanszíroztuk. Vendégül láttuk a fellépő színészeket egy-egy kávéra. A többi pénzt tartalékoztuk.

Kábeles-Internet Hírek

Telefonos érdeklődésemre a következő tájékoztatást kaptam a Gerant Kft.-től: A rendszer kiépítése folyamatban van. Augusztusban lesznek az első próbák. A www.gpinet.hu honlapon a következő információk találhatók: Július 1-jétől átalakul a GPINet csomagkínálata! A táblázatban feltüntetett havidíjak magán előfizetéssel, modemvásárlással, 1 éves hűséggel érhetőek el:

	Feltöltés	Letöltés	Havidíj
K1 Korlátlan csomag	512 kbit/s	1536 kbit/s	4000 Ft/hó
K2 Korlátlan csomag	1536 kbit/s	5120 kbit/s	7900 Ft/hó

Náira is ezek a feltételek vonatkoznak. Jelentkezés: gpinet@gpinet.hu, vagy személyesen.

(M. M.)

Kovács Ramóna: Álmosvers Szombathely legszebb sétányáról

Virágosóben, virágosóben
sétálgatok a sétányon,
báronyos pelyhekben, báronyos pelyhekben
hullik reám a szép álom.

Rózsaszín felhő, rózsaszín felhő
minden fa teteje,
rózsaszín szirmokat, rózsaszín szirmokat
sóhajt szél-kócolt fejemre.

2007.04.18.

NÁRAI FALUNAP

2007. július 21. (szombat)

7³⁰-tól reggeli zenés ébresztő a falu utcáin

MILLENNIUMI PARK PROGRAMJAI:

- 10³⁰ Szabadtéri mise
- 12³⁰ Magor egyesület ijjászati és harci bemutatója
- 13⁰⁰ Főzőverseny /alapanyagot biztosítunk/
- 13³⁰ Kenderke néptáncgyűttes műsora
- 14⁰⁰ Ikervári színjátszókör előadása
- 14³⁰ Modern tánc
- 15⁰⁰ Könyvzenei műsor a Sorry N előadásában
- 16⁰⁰ Szamóca gyermekszínház műsora gyerekeknek
- 17⁰⁰ Hastánc bemutató
- 17³⁰ Big Mouse Band – fűvósok műsora
- 19⁰⁰ Mulatós nóták hajnalig, zenél a DuNex Team
- 19³⁰ Táborítóz gyűjtés – szalonnasütés

Légyvár Mézeskalács díszítés Körhinta

Kürtőskalács Vattacukor-Popcorn

ZENE BÜFÉ

VÁRUNK MINDEN ÉRDEKLŐDŐT!

FŐZŐVERSENYRE CSAPATOK JELENTKEZÉSÉT VÁRJUK

NÁRAI FALUNAP

FŐZŐVERSENY

2007. JÚLIUS 21. 13:00 ÓRA

**CSAPATOK
JELENTKEZÉSÉT VÁRJUK!**

GULYÁSFŐZÉSRE!!

**JELENTKEZNI JÚLIUS 18-IG LEHET A
POLGÁRMESTERI HIVATALBAN
VAGY A KULTÚRHÁZBAN**

**BIZTOSÍTOTT ALAPANYAGOK:
2.5 KG HÚS, BURGONYA, HAGYMA, TÜZIFA, VÍZ.
FÜSZEREZÉS SAJÁT SZÁJÍZ SZERINT.**

MINDENKIT SOK SZERETETTEL VÁRUNK!